

Skole hjælper elever med ADHD og autisme til at passe fritidsjob i skoletiden

Af: Henrik Stanek

Et fritidsjob hos bageren eller i supermarkedet bliver en del af skoledagen for de ældste elever på Skolen ved Sorte Hest i København. Mentorer skal hjælpe eleverne tættere på arbejdsmarkedet ved at lære dem at skrive ansøgninger og tage med til jobsamtale.

Eleverne på Skolen ved Sorte Hest får hjælp af deres kontaktlærer til at komme i kontakt med arbejdsgivere, der kan tilbyde dem et fritidsjob.

De fleste teenagere mellem 13 og 17 år har et fritidsjob. Ifølge en Gallup-undersøgelse fra 2015 er danske unge de flittigste i Norden målt på andelen med job udenfor skoletiden. Men den statistik afspejler sig ikke på dagbehandlingsskolen Skolen ved Sorte Hest på Vesterbro i København.

Her kæmper eleverne med udfordringer som ADHD og autisme, og det efterlader ikke meget overskud til at klare et job efter skole. Derfor har skolen sat gang i pilotprojektet 'Mit første job', som skal hjælpe eleverne i gang på arbejdsmarkedet. Eleverne får blandt andet hjælp til at skrive ansøgning, tage til jobsamtale og leve op til de krav, der stilles på arbejdspladsen.

Skolen ved Sorte Hest

Skolen ved Sorte Hest er et selvejende skole- og dagbehandlingstilbud for børn i den skolepligtige alder. Skolen er en selvejende organisation, som har undervisningsoverenskomst med børne- og ungeforvaltningen i København, som også fører tilsyn med skolen.

Skolen blev grundlagt i 1997 af dens nuværende leder, som er socialpædagog, en socialrådgiver og en lærer. Den begyndte med fem elever i en erhvervslejlighed på Vesterbro. Skolen måtte dog hurtigt finde større lokaler til et voksende elevantal og større personale og er nu placeret i en gård på Vesterbrogade, hvor der foruden beboelse også er musikstudie, cykelværksted og kunsthåndværkere.

Skolen har 35 elever og har en normering på cirka én voksen pr. to elever. Der er dels tale om elever med udviklingsforstyrrelser som ADHD og Aspergers syndrom, dels om elever hvis vanskeligheder tilskrives belastende opvækst- og familieforhold. Mange af eleverne har en kortere eller længere række uheldige oplevelser af mødet med skolesystemet, ofte præget af hyppige skoleskift.

"Nogle af eleverne kan godt klare at passe et job umiddelbart efter skoletid, men for andre kommer det til at indgå i skoletiden som en del af deres sociale træning", siger projektleder Ane Brøgger.

Kontaktlæreren forbereder eleven på arbejdspladsen

Skolens personale bliver en aktiv del af elevernes jobforløb og vil også fungere som en resurse for arbejdsgiveren, hvis der opstår komplikationer i ansættelsen.

"Elevens primære kontaktlærer tager med eleven til samtale og forbereder også eleven på, hvordan det er at være på en arbejdsplads: Hvad er god opførsel, hvordan foregår hverdagen, og hvad siger skattereglerne? Kontaktlæreren spørger også ind til, hvordan det går på jobbet, og hjælper eleven af sted, selv om han har en dårlig dag. Det er også en social kompetence at være jobparat", siger Ane Brøgger og tilføjer, at kontaktlæreren også holder opfølgningssamtaler med elevens arbejdsgiver.

De fleste virksomheder siger ja til at tage en elev til samtale

For lidt over en måned gik Skolen ved Sorte Hest i gang med at opbygge en jobbank med lokale virksomheder, og i denne uge skal den første elev til jobsamtale i et supermarked.

"Vi har kontaktet virksomheder på Vesterbro, for eleverne skal have et job tæt på skolen. Det er mest praktisk, uanset om de skal arbejde i skoletiden eller umiddelbart efter", siger Ane Brøgger.

Arbejdsgiverne tager godt imod projektet, fortæller hun.

"De fleste vil gerne have en elev til samtale. Det foregår på reelle vilkår, så eleverne risikerer at få nej til jobbet, men vi gør meget ud af at matche virksomhed og elev, så eleven kan magte de opgaver, virksomheden har. Med vores mentorordning bygger vi et stillads under eleverne, og det vægter virksomhederne højt, fordi de ved, at vi kan gribe en elev, som får problemer med at klare jobbet".

Eleverne får løn, men skolen har fået 300.000 kroner til projektet af Lauritzen Fonden, så den har mulighed for at give en arbejdsgiver lønrefusion i opstarten.

"Så kræver det ikke lige så meget af arbejdsgiveren at sige ja", siger Ane Brøgger.

Eleverne kan ikke forestille sig, hvor de kan søge job

Forskning tyder på, at unge med et fritidsjob generelt har mindre fravær i skolen, får bedre karakterer og er sjældnere i kontakt med politiet. Herudover vælger unge med fritidsjob oftere at tage en uddannelse, ligesom de har et bedre og mere aktivt arbejdsliv.

Projektet på Skolen ved Sorte Hest skal da også være med til at ændre elevernes selvbillede.

"Det bliver deres første skridt ind på arbejdsmarkedet, hvor de får et indblik i, hvordan et job foregår. Det kan hjælpe dem til at forestille sig, at de har en plads på arbejdsmarkedet og i samfundet", siger Ane Brøgger.

Skolen ved Sorte Hest har 35 elever i den skolepligtige alder, og otte-ti fra udskolingen ventes at deltage i projektet.

"Vi har spurgt, hvem der har lyst, og har også vurderet, om de kan klare det. De, der har sagt ja, vil bare gerne have et job, men de kan ikke forestille sig, hvor de skal søge. Det hjælper vi dem med i projektet. Deres kontaktlærere kender både deres styrker og svagheder og kan derfor støtte op om forløbet på en helt anden måde, end en fremmed person ville kunne det", Ane Brøgger,

Skolen vil dele ud af sine erfaringer til andre specialskoler

"Mit første job" løber frem til næste sommer, hvorefter det skal evalueres. Målet er, at et fritidsjob bliver et naturligt element i udskolingen på Skolen ved Sorte Hest. Skolen vil også arbejde på, at metoden bliver udbredt til andre specialskoler.

"Vi vil tage ud at fortælle om vores erfaringer med, hvordan vi får eleverne i job ved hjælp af mentorer, og vi vil lave en vejledning i, hvordan man laver en jobbank og bygger bro til lokale virksomheder", siger Ane Brøgger.

Vandkunsten 12, 1015 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk